

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.อิสสระ นิตินันท์ประกาศ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๐/๒๕๕๑

วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาล

เทศบาลตำบลท่าข้าม (อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี) ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ความว่า มาตรา ๒๘๕ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กำหนดว่าสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี ตามนัยมาตรานี้มีประเด็นที่ควรพิจารณาว่า “สมาชิกสภาท้องถิ่น” มีความหมายเพียงใด หากมีความหมายครอบคลุมถึงสมาชิกสภาเทศบาล ก็ควรมีบทเฉพาะกาลในรัฐธรรมนูญกล่าวถึงวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาลไว้ เนื่องจากวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ มาตรา ๑๖ ได้กำหนดไว้ห้าปี เทศบาลตำบลท่าข้ามจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความว่า “สมาชิกสภาท้องถิ่น” มีความหมายอย่างไร จะหมายถึงสมาชิกสภาเทศบาลด้วยหรือไม่ หากหมายความว่ารวมถึงสมาชิกสภาเทศบาลด้วยแล้ว เหตุใดในบทเฉพาะกาลแห่งรัฐธรรมนูญจึงมิได้กล่าวถึงสมาชิกสภาเทศบาล คงมีแต่กล่าวถึงสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นสมาชิกโดยตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญเท่านั้น จึงมีปัญหาในการพิจารณาวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาลว่ามีวาระสี่ปีตามรัฐธรรมนูญ หรือคงมีวาระห้าปีตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ จนกว่าจะมีการแก้ไขพระราชบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ เทศบาลตำบลท่าข้ามจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

พิจารณาแล้ว แม้ผู้ร้องจะมีได้กล่าวโดยชัดแจ้งว่ายื่นคำร้องโดยอาศัยสิทธิตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แต่โดยที่ผู้ร้องได้อ้างอิงกรณีที่ประธานรัฐสภาได้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาล จึงพอฟังได้ว่าผู้ร้องอาศัยสิทธิตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย” จะเห็นได้ว่าเรื่องที่จะเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวต้องเป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ แต่เรื่องวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาลที่ผู้ร้องอ้างว่ามีปัญหานั้น มิใช่ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตาม

รัฐธรรมนูญ เพราะไม่ว่าสมาชิกสภาเทศบาลจะมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีหรือห้าปีก็ตาม ก็ไม่กระทบต่ออำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาลหรือเทศบาลซึ่งมีอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยเทศบาล ดังนั้น การเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าสมาชิกสภาเทศบาลมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีหรือห้าปี จึงไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังที่วินิจฉัยไว้แล้วในคำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๕๑

ส่วนกรณีที่ผู้ร้องหาหรือว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นมีความหมายอย่างไร จะรวมถึงสมาชิกสภาเทศบาลด้วยหรือไม่ หากรวมถึงสมาชิกสภาเทศบาลด้วยแล้ว เหตุใดบทเฉพาะกาลแห่งรัฐธรรมนูญจึงมิได้กล่าวถึงเทศบาลนั้น เห็นว่าการให้ความเห็นหรือคำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องเหล่านั้นไม่อยู่ในขอบเขตอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ

อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่าศาลรัฐธรรมนูญไม่อาจรับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาได้

ศาสตราจารย์ ดร.อิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ